

Юри Жиров:

Русенските жени станаха трамплин на политиците

*От нашите политици лъха на скука
и парвенющина, казва режисьорът*

ДИМИТЪР СТАЙКОВ

– Г-н Жиров, очаквахте ли моралът, за който пледирахте в „Дишай“, да се възцари в обществото след 1989-а?

– Никакъв морал не очаквах, постъпих така, както мислех, че трябваше да постъпя. Това ми е професията, не искам дивиденди. Хората, които правят сега дисидентски и не знам какви си списъци, нямат понятие за мотивите на подобно действие.

– Аз не мислех за последствията от филма. Гледах на него като изкуство, което засяга състоянието на обществото, нацията. Ако говорим въобще за моите очаквания,

разделям гледната точка на всички в момента. Не знам дали има някой, който харесва картината. Превърнахме се в шаманска държава – непрекъснато се сипят приказки, заклинания, обещания.

– Какво стана с жените от Русе, които стимулираха филма?

– Забравиха ги, мнозина политици спекулираха с тях и си направиха кариера благодарение на техните действия. Всъщност русенските жени предизвикаха филма, те престъпиха чертата към протеста. Защитаваха децата и града си – искрено и отчаяно.

– Сега в Русе не е ли същото положение, както преди 10 години?

– Не е същото, защото свърши войната между Иран и Ирак. Когато правех филма, предполагах, но не можех да докажа, че тя е причината за замърсяването в Русе. През 1990 г. покойният Андрей Луканов се върна от преговори с Петре Роман и на митинг в Русе каза: „Румънското правителство се ангажира да не произвежда бойни отровни вещества на площадка еди-коя си.“ От това следва, че в Гюргево са ги произвеждали. Ирак беше помпан от малки и големи държави, после във войната в Залива трябваше да го разпомпват. Затова може да се каже, че протестът на русенските жени е част от международната акция срещу войната.

– Не ви ли поблазниполитическа кариера след 1989-а?

– Нямах намерение да си сменям професията. Канеха му, разбира се – мога да направя японски свитък от тавана до пода с най-различни упражнения. С малки залози и много суета. Искаха да ме вкарат в ротативката, която доведе нещата дотук. Такава кариера не ми се прави! От нашата политика лъха на скука, на парвенющина. Нашите политици вървят след събитията и поставят табелки. Мислят, че по този начин контролират нещата. Но не ги контролират заради недостатъчната си интелигентност. Кариера у нас правят само тези, които могат да си служат с популизъм и манипулация. Движения като русенското служат за трамплин на партии и депутати.

– Но условията да правите изкуство са бедни и враждебни.

– Така е, но нямам избор. Моите убеждения са наляво, а ръководството на социалистическата партия в момента не може да си каже името. Те не знаят каква партия са, а при сегашната обществена криза това означава, че не си знаят името.

– Има ли процеси в обществото, за които бихте направили филм?

– Аз дадох заявка в телевизията за хроникален документален филм за събитията от 1989-а до 1995–1996-а. Беше по времето на Хачо Бояджиев. Върнаха ми я под предлог да напиша нещо повече. Те не на един президент изглежда съвсем различно, ако се гледа в рамките на две минути. Страшно е да видиш на екрана как стават компромисите, договарянията и тъй нататък.

